

Aabne linjer

**Rekreative anlæg
kan sikre Aabenraa
mod oversvømmelser**

Vi tager samfundsansvar

Som ansatte er vi hver dag med til at løse nogle af samfundets vigtigste kerneopgaver. En af dem er at hjælpe borgere, der har svært ved at finde fodfæste på arbejdsmarkedet.

Siden årsskiftet har vi med jobcentret i spidsen skruet ekstra op for indsatsen for at hjælpe aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere tættere på et job eller en uddannelse. Det er en af vejene til at skabe et godt liv for borgere, der har brug for en ekstra hånds-rækning. Når vi lykkes med hånds-rækningen, sparer det samtidig kommunen for udgifter til forsørgelse.

Projektet, der er døbt KIK, er et godt eksempel på, hvordan vi lykkes bedst, når vi bryder barriererne ned og samarbejder på tværs af organisationen. Eksempelvis løser Arbejde og Sundhed opgaven, når borgere har brug for fysisk træning, inden de kan varetage et job.

KIK er med andre ord et eksempel på, hvordan vi arbejder med effektfulde helheder og løser kerneopgaven mest effektivt, når vi gør det sammen på tværs af fagligheder og forvaltninger og i samspil med borgerne. I

dette nummer af Aabne linjer fortæller nogle af medarbejderne i KIK-projektet om deres del af indsatsen.

Bladet giver også inspiration til, hvordan vi kan arbejde med at forebygge arbejdsulykker. To ledere fra Børnehandicapområdet fortæller om, hvordan de arbejder med forebyggende aktiviteter. Netop forebyggelse af arbejdsulykker er et af indsatsområderne i strategiplan for MED og arbejdsmiljø 2016-2017.

Du kan også læse om, hvilke udfordringer klimaforandringer med øget havvandstand og voldsomme regnmængder giver Aabenraa by, og hvordan alle afdelinger i Kultur, miljø & Erhverv arbejder med at forebygge og afværge store oversvømmelser.

God læselyst!

Niels Johannesen
Kommunaldirektør

Aabne linjer

Udgiver

Aabenraa Kommune
Skelbækvej 2
6200 Aabenraa Kommune
Tlf. 7676 7676
www.aabenraa.dk

Ansvarshavende redaktør

Kommunaldirektør Niels Johannesen

Redaktion

Vicekommunaldirektør Tom Ahmt
Børnehusleder Ingelise Tourbier, Kollund Skole og Børnehus
Områdeleder Randi Bendix Keller Mortensen, Mad & Måltider
Sekretariatsleder Tommy G. Svendsen, Ledelsessekretariatet Social & Sundhed
Kommunikationskonsulent Bjørn Voldbjerg Sørensen, Vækst & Erhverv
Kommunikationsmedarbejder Rie Nielsen, Byrådssekretariatet
Kommunikationsmedarbejder Dorthe Lindahl, Byrådssekretariatet

Kontakt redaktionen

kommunikation@aabenraa.dk

Oplag: 3800

Layout og tryk: Dafolo A/S

Forside

Havet er hovedfjenden, når det handler om oversvømmelser i Aabenraa. Men Mølleåen kan også gå over sine bredder. Smart planlægning og anlæg som her ved Slotsmøllen skal hindre oversvømmelser i fremtiden. Foto: Poul F. Skøtt.

Indhold

Leder
side 02

Havet er hovedfjenden
side 04-05

Trivsel skal op og misbruget ned
side 06

I barnets tarv
side 07

Ud med kontanthjælp og ind
med job og uddannelse
Mere tid til den enkelte borger
Job og fritid hænger sammen
side 08-10

Arbejdsulykker kan forebygges
side 11

Når farmor er fit for fight
side 12

Cafeen byder velkommen
side 13

Forebyg arbejdsskader med
sundhedsordningen
Medarbejderfesten holdes i 2017
side 14

Jubilæer, skattejagt
side 15

Det næstekærlige hjerte
side 16

Kortet viser mulige tiltag, der kan bidrage til at sikre Aabenraa mod oversvømmelser.
Illustration Linda Bonde, Aabenraa Kommune

Havet er hovedfjenden

Aabenraa er en af ti byer i landet, der er i størst risiko for at blive oversvømmet af vand fra havet. Problemet forstærkes, når Mølleåen fyldes op af vand bagfra.

Af Rie Nielsen

Oversvømmede enge og veje er ikke noget særsyn i Aabenraa. Flere lavtliggende kolonihave- og parcelhusområder bliver også ramt af indtrængende vandmasser i ny og næ.

Oversvømmelserne sker bl.a., fordi Aabenraa ligger i bunden af Aabenraa Fjord, og dele af byen ligger meget lavt. Derfor er Aabenraa by også et af 10 områder i Danmark, som staten har udpeget i forbindelse med EU's oversvømmelsesdirektiv. Aabenraa er i særlig risiko for at blive oversvømmet af vand fra havet, og det kan få store økonomiske konsekvenser.

Risikoen vil ikke blive mindre i fremtiden. Klimaændringer vil ifølge Meteorologisk Institut bl.a. medføre mildere vintre, højere vandstand, mere nedbør og mere blæst. Højere vandstand vil kunne presse endnu mere vand ind i

de lavtliggende dele af Aabenraa by. Derfor har byrådet vedtaget en risikostyringsplan, der afdækker, hvor problemerne er, hvor store værdier der kan gå tabt, og hvad der kan gøres for at mindske risikoen for oversvømmelser.

Mølleåen går over sine bredder
Ud over faren fra fjorden har Aabenraa et andet problem, der kan øge oversvømmelserne ved høj havvandstand og megen regn. Det er Mølleåens kapacitet og fald. Mølleåen snor sig vestfra gennem Bønderengene, langs Poppelalléen til Brundlund Slot, langs og under Møllemærsk og derfra ud i fjorden.

I juledagene 2015 blev det tydeligt, hvad der sker, når vandstanden i fjorden er over det normale samtidig med, at oplandet til Mølleåen og selve åen er mættet med vand efter lang tid med meget regn. Store dele af Aabenraa blev oversvømmet.

- Mølleåen kunne ikke aflede alt det vand, der tilflød den fra baglandet, fordi havvandstanden var høj, og åen har et meget lille fald gennem byen. Vandet blev altså stuvet sammen i åen, og den løb over sine bredder, forklarer Niels.

Julsgaard, teamleder for Natur. Som løsning på problemet foreslår han (som i risikostyringsplanen), at der etableres en højvandssluse med pumpe ved Mølleåens udløb i fjorden. Slusen kan ved højvande forhindre havvandet i at trænge op i å-systemet, og pumpen kan pumpe vand fra åen ud i havet. Det er en løsning, der skal tages politisk stilling til.

- Det vurderes at være en investering på omkring 30 mio. kroner, som jo skal ses i forhold til de værdier, der kan gå tabt i oversvømmelserne, forklarer Niels Julsgaard.

Fremtidens Aabenraa er klimasikret

En pumpe kan klare meget, men er ikke nok til at løse hele problemet. Den vil kunne være ét af flere klimatiltag i bymidten, som er afhængige af hinanden.

Flere tiltag fra risikostyringsplanen indgår også i udviklingsplanen for Fremtidens Aabenraa. Udvikling af byen og klimatilpasning går hånd i hånd.

Havet er hovedfjenden. Der er altså behov for kystsikring, så vandet ved

højvande og ved fremtidens havvandsstigning ikke flyder i gaderne. Mod syd er der et eksisterende dige langs stranden. Mod nord lægger udviklingsplanen op til at etablere en såkaldt klimaboulevard.

Klimaboulevard skal ligge, hvor Gasværksvej løber i dag. Boulevarden skal bindes på Skibbroen, Kystvej og Strandpromenaden. Den anlægges som et dige, der kan beskytte den historiske bymidte, som ligger meget lavt.

Fra den anden side af Aabenraa har Mølleåen sit opland helt fra Rødekro. Åen løber ind i byen gennem et grønt område. En såkaldt grøn kile. Ved enorme vandmasser er traditionelle løsninger som forsinkelsesbassiner og nedsivning ikke nok til at hindre oversvømmelse i Aabenraa. Vandet skal derfor forsinkes tættere på kilden, f.eks. ved Rødekro. Og når vandet så rammer Aabenraa ved Vestvejen, skal det ledes hurtigt og sikkert gennem Aabenraa. Det kan man gøre ved at etablere en slags motorvej for vandet. En del af sådan en motorvej er allerede gennemført ved Slotsmøllesøen, hvor vandet kan løbe uden om Slotsmøllen og direkte ud i fjorden. Når der altså ikke er for høj havvandstand.

Havudsigt og herlighedsværdi

Og flere tiltag kan bidrage. Udviklingsplanen peger bl.a. på hævede diger ved Poppelalléen og på at bruge to nye forbindelser gennem den grønne kile som diger. Den ene forbindelse er CampusAlléen, en ny vej der skal anlægges

mellem Vestergade og Vestvejen. Den anden bliver CampusRamblaen, en bred stiforbindelse, der skal gå fra den nye multiarena ved Aabenraa Svømme- og Idrætscenter tværs over Dyrskuepladsen og op til campusområdet med uddannelserne nord for Poppelalléen.

- Tekniske anlæg af forskellig art kan være med til at hindre oversvømmelser. Og udformes de som pæne, rekreative områder, hvor man kan opholde sig og dyrke forskellige aktiviteter, giver de en merværdi til området. Derfor er det også synlige løsninger og ikke underjordiske rør, der er tegnet ind i udviklingsplanen, forklarer Anette Kold, programleder i Kultur, Plan & Fritid.

På den måde bliver Aabenraas udfordring også en styrke, for vand er med til at gøre byer attraktive. Havudsigt og herlighedsværdi hænger ofte sammen. Det samme gælder ved udsigt til en sø eller en å.

Planer og virkelighed

Udviklingsplanen for Fremtidens Aabenraa er langsigtet og skal kunne implementeres over en årrække ved, at byrådet løbende afsætter midler til dele af den. Herunder også forskellige klimaløsninger.

Men i Kultur, Miljø & Erhverv sidder man ikke på hænderne og venter på, at de store klimatiltag bliver sat på skinner. Andre knap så omfattende indsatser kan sættes i værk nu, og der er også allerede gjort en del.

Ud over projektet ved Slotsmøllesøen er der bl.a. gennemført et projekt i bunden af Bønderengene ved Hesselbækken før udløbet i Mølleåen. Her er anlagt et dige, som skal modvirke oversvømmelse af kolonihaverne Virkelyst på sydsiden af Hjelmskov. Og en eksisterende pumpestationen ved Dr. Margrethes Vej står for at skulle fornyes.

Sidst i februar blev et mindre dige ved Mølleåen forhøjet og forlænget med henblik på at hindre oversvømmelse af de lavestliggende parcelhuse på Ærholm.

- Arbejdet ved Ærholm er kun et meget lille tiltag, men vi vurderer, at det kan hjælpe lodsejerne lidt. Langsigtet vil den bedste løsning være at hæve stien langs åen, så den kan fungere som dige. Men det projekt har lidt længere udsigter, og her skal lodsejerne selv involveres i driften, forklarer skov- og landskabsingeniør Mikkel Bigum fra Drift & Anlæg.

Fakta

I Aabenraa blev store arealer og veje oversvømmet i dagene 26. og 27. december 2015, ved Søstvej/Skovparken, Bøndervej/Bønderengene/Virkelyst, Ærholm/Enghaven, Dyrskuepladsen, nord for Poppelalléen samt ved Slotsmøllesøen.

Et mindre dige ved Ærholm i Aabenraa forlænges og forhøjes for at mindske risikoen for oversvømmelser, når åen går over sine bredder. Foto: Poul F. Skøtt

Fortæl unge, at de kan få behandling for deres stofmisbrug i Hus til Unge eller Rusmiddelcentret. Sådan lyder opfordringen til andre kommunale arbejdspladser fra behandlerne Kim F. Michelsen (tv.), Tina Petersen og projektleder Ken Grøndahl Lassen. Foto: Poul F. Skøtt

Trivslen skal op og misbruget ned

Hus til Unge og Rusmiddelcentret i Aabenraa deltager i et forskningsprojekt og tester forskellige metoder til at motivere unge til at nedtrappe og komme ud af stofmisbrug.

Af Dorthe Lindahl

Sammen med ni andre kommuner er Aabenraa i gang med at teste nye metoder til at behandle unge i alderen 15 - 25 år for deres stofmisbrug. Projektet startede i 2014 og er et 4-årigt forskningsprojekt under Center for Rusmiddelforskning på Aarhus Universitet.

- Som kommune er vi interesseret i at kende den mest optimale behandling. Vi tester metoder til at få unge ind i et kontinuerligt forløb og holde dem længere tid i behandling, i stedet for at de afbryder samtalerne efter kort tid, forklarer misbrugskoordinator og projektleder Ken Grøndahl Lassen.

Rusmiddelcentret tester fire forskellige spor. Alle spor indeholder 12 samtaler i et forløb på tre måneder. Spor 1 indeholder færrest elementer, nemlig motiverende samtaler suppleret med kognitiv adfærdsterapi. Disse elementer indgår også i de øvrige tre spor.

Ungekonsulent Kim F. Michelsen følger spor 2, når han behandler sin gruppe af borgere.

- Her bliver borgerne belønnet med et gavekort ved hver anden samtale. Gavekortet skal bruges til noget, der betyder noget for borgeren. Det skal virke motiverende og som en modbølge til, at borgeren slet ikke møder op til samtalen, forklarer han.

Stoffri ikke eneste mål

Behandlerne sætter fokus på de unges trivsel frem for kun at tale om misbruget. Borgeren behøver altså ikke være trappet ned eller være standet med stofferne for at få et gavekort.

- Der er ingen forventning om, at stoffrihed er første mål. Det er fint, hvis man ønsker at reducere sit forbrug. Når borgerne har taget første skridt, tager de ofte også skridt to. Borgerne oplever det som en lettelse, at det til at starte med ikke kun handler om at blive stoffri, forklarer Ken Grøndahl Lassen.

På spor 3 får borgerne en sms eller et telefonopkald inden hver samtale som en påmindelse.

- Hver fjerde uge sender jeg også et statusbrev, hvor jeg anerkender borgeren for det, han eller hun har opnået. Jeg oplever, at anerkendelsen har en effekt, fordi borgerne bliver mindet om, at de har gjort noget godt, forklarer Tina Pedersen, der følger spor 3.

De fjerde og sidste spor indeholder alle elementer fra de tre øvrige spor. Behandlerne har endnu til gode at se de samlede resultater af forskningsprojektet, men allerede nu drager de nytte af de nye metoder. Blandt andet oplever de, at det strukturerede forløb med en fast dagsorden til alle samtaler og de samme spørgsmål, der runder samtalerne af, er med til at gøre borgerne mere trygge.

Fakta

Projektet er et metodeprojekt under Center for Rusmiddelforskning på Aarhus Universitet under ledelse af professor Mads Uffe Pedersen.

- Formålet er at finde og udvikle metoder, der er effektive til at behandle unge med stofmisbrug. Vi vil gerne finde særlige metoder, der er velegnede til særlige målgrupper, f.eks. unge der er meget belastede af deres misbrug.

- Der er ingen kommune, der i sig selv er stor nok til at bære et projekt som dette. Derfor har vi brug for at inddrage flere kommuner i undersøgelsen. Som forsker er det spændende at se på, hvordan forskellige kommuner organiserer rusmiddelbehandlingen, deres praksis og metoder, forklarer Mads Uffe Pedersen.

I barnets tarv

Kommunerne har pligt til at sørge for, at udsatte børn får den bedst mulige opvækst. Det kan i få tilfælde betyde, at Børn og Familie er nødt til at indstille et barn til adoption uden de biologiske forældres samtykke.

Af Rie Nielsen

Alle børn har ret til en tryk og god opvækst. Også de børn, der fødes i udsatte familier. Det har kommunerne pligt til at sikre.

I Aabenraa Kommune arbejder Børn og Skole ud fra politikken "Sund Opvækst", som slår fast, at børn og unge skal have de bedste rammer for at trives, lære og udvikle sig.

Børn og Familie har konstant ca. 1.200 børnesager. Det vil sige sager, hvor forvaltningen er involveret i at skabe gode rammer for et udsat barn.

- Vi vil rigtig gerne bringe de udsatte børn og deres familier så tæt på et almindeligt liv som muligt. Børnene ønsker et hverdagsliv med de samme muligheder som alle andre børn. Det samarbejder vi med langt de fleste familier om. Vi er vant til at arbejde med folks udviklingspotentiale. Det vi brænder for, er at få folk til at udvikle sig.

Det er dér, vi lykkes, forklarer børne- og familiechef Mette Bostrup.

Men der er børn, der fødes af forældre, som ikke har evnen til at være forældre. Og som heller ikke kan udvikle forældreevne. Her kan kommunen indstille barnet til adoption. Og hvis de biologiske forældre ikke ønsker adoption, kan kommunen indstille til, at barnet adopteres bort uden forældrenes samtykke.

At adoptere et barn bort uden de biologiske forældres samtykke er et ultimativt indgreb, der sker uhyre sjældent. Aabenraa Kommune har kun gjort brug af det én enkelt gang siden 2009.

- Loven er skærpet både i 2009 og 2015. Der ligger altså et politisk signal om, at loven skal bruges for de få børn, det handler om. Så jeg kan godt forestille mig, at der kommer flere af den slags sager, forventer Mette Bostrup og understreger, at en lang række forudsætninger skal være opfyldt, inden adoption uden samtykke overhovedet kommer på tale.

Når forældreevnen mangler

I en sag om adoption uden samtykke indgår flere fagfolks vurderinger. Blandt dem er psykologer, der undersøger, om det er bedst for barnet at være anbragt og fortsat have kontakt med de biolo-

giske forældre, eller om det er i barnets tarv, at det får en ny familie. Når det ender med adoption uden samtykke, er forældrene ikke i stand til at udøve omsorg for deres barn.

- Når et barn udsættes for massiv omsorgssvigt, vil det udvikle en tilknytningsforstyrrelse, forklarer autoriseret psykolog Steen Schiøller, Kolding, med speciale i børneanbringelsessager.

- Barnet risikerer at udvikle tendenser til personlighedsforstyrrelser og andre syndromer, som kan manifestere sig i voksenlivet. Konsekvenserne af omsorgssvigt vil altså få massiv negativ betydning for barnets funktionsniveau kognitivt, følelsesmæssigt og socialt langt ind i voksentilværelsen. Jo tidligere og mere massiv og længerevarende belastningerne er, desto mere massiv og længerevarende vil den professionelle behandling af barnet være. Så jo tidligere et barn anbringes, desto bedre er prognosen, pointerer han.

I skærpelsen af loven ligger bl.a., at kommunen ikke mere skal dokumentere, at de biologiske forældre er uden forældreevner. Man skal alene sandsynliggøre det, forklarer Mette Bostrup:

- Det er hele tiden barnets tarv, det handler om. Når forældreevnen ikke ser ud til at kunne udvikles, skal kommunen ikke trække sagen i langdrag af hensyn til forældrene. Børnene er ikke forældrenes ejendom. Barnet er et selvstændigt individ, som har ret til et liv, hvor det kan udvikle sig og trives.

*Illustration:
Troels Øhman*

Fakta

DR1 bragte 13. januar i år dokumentaren "Aldrig mere mor". I udsendelsen fulgte man to familier, hvis børn kunne blive adopteret bort uden samtykke. Den ene familie var fra Aabenraa Kommune. I udsendelsen medvirkede Mette Bostrup.

Afgørelsen om adoption uden samtykke træffes først i Ankestyrelsen, så i Statsforvaltningen og derefter i to retsinstanter.

Ud med kontanthjælp og ind med job og uddannelse

Antallet af aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere skal være halveret om tre år bl.a. ved at borgere kommer i job eller uddannelse. Det er målet i projektet KIK, der samler indsatser på tværs af kommunen.

Af Dorthe Lindahl

1. januar lød det officielle startskud til projektet KIK, der skal bringe aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere tættere på et job eller en uddannelse. I maj sidste år var der ca. 1000 borgere i den gruppe i Aabenraa Kommune. Målet er, at tallet skal være halveret ved udgangen af 2018.

Projektet er forankret i Jobcenter og Borgerservice, og indsatserne forgrener sig til Arbejde & Sundhed, Center for Job og Uddannelse og Entreprenørgården.

For den enkelte borger kan det være forbundet med menneskelige omkostninger at være på kontanthjælp, og for kommunen er det dyrt at forsørge borgere på kontanthjælp.

Flere indsatser og medarbejdere

Vejen væk fra kontanthjælpen kan være vidt forskellig fra borger til borger.

Trådene samles hos projektleder Wickie Lund, der målstyrrer og følger indsatserne.

- KIK består af nye, ekstraordinære indsatser. Der er sat penge af til tre hovedindsatsområder, nemlig aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere og integrationsområdet og desuden en række tværgående indsatser, som skal understøtte de to andre hovedindsatsområder, forklarer Wickie Lund.

Nogle af de ekstraordinære indsatser udføres af andre dele af organisationen. For eksempel er det Arbejde & Sundhed, der hører under forvaltningen Social & Sundhed, der tilbyder fysisk træning eller samtaler med en erhvervspsykolog som trin på vejen tilbage til arbejdsmarkedet.

Jobcentret har desuden oprettet 17 nye stillinger til bl.a. sagsbehandlere, virksomhedskonsulenter og en frivillighedskoordinator, der skal hjælpe flygtninge på vej i foreningslivet. Det betyder bl.a. at sagsbehandlere har fået færre sager på deres bord og mere tid til den enkelte sag. Der bliver desuden mere tid til kontakten til virksomheder, som har brug for arbejdskraft.

Selv om KIK først lige er startet officielt, er nogle af indsatserne under KIK allerede i gang. Faktisk har man allerede nu nået målet for 2016. Ved udgangen af året skulle antallet af aktivitetsparate være nede på 875 borgere, men ved udgangen af februar er det helt nede på 851.

Fakta

Hvad er KIK?

KIK er en forkortelse for Kommunal Investeringsstrategi for aktivitetsparate Kontanthjælpsmodtagere. Indsatserne i KIK er samlet i en investeringsstrategi, der skal bidrage til at øge arbejdsudbuddet. Der investeres samlet 68 mio. kr. i årene 2016-2019. Målet er, at investeringen er tjent ind, når projektet udløber i 2019.

Projektet imødekommer refusionsomlægningsreformen, som Folketinget vedtog i august sidste år.

KIK går på tværs

Indsatserne i KIK går på tværs af organisationen og er i tråd med direktionens strategiske spor Effektfulde helheder.

KIK er forankret i Jobcenter og Borgerservice, og en del af indsatserne udføres af andre af kommunens arbejdspladser: Arbejde & Sundhed tilrettelægger målrettede forløb for borgere, der har brug for at træne fysiske funktionsnedsættelser eller bearbejde psykiske problemstillinger, inden de er klar til job og uddannelse.

Center for Job og Uddannelse varetager indsatsen for borgere med psykiske funktionsnedsættelser.

Entreprenørgården beskæftiger borgere i aktivering og praktik som led i afklaring og opkvalificering til job eller uddannelse i samarbejde med projektet KINA.

KIK-projektet er forankret i Jobcenter og Borger-service. En del af holdet er teamkoordinatorerne Anne-Katrine Edemann (tv.) og Camilla Bahr, projektleder Wickie Lund, frivillighedskoordinator Tine Hasselris Munksgaard og virksomhedskonsulent Bjarke Eberhard Nielsen. Foto: Karin Riggelsen

Mere tid til den enkelte borger

KIK-projektet har givet flere tilbud på hylderne, flere kolleger til at løfte opgaven og mere tid til den enkelte borger for sagsbehandlere i Job og Afklaring.

Af Dorthe Lindahl

Kontoret Job og Afklaring i jobcentret har sat turbo på indsatsen for at bringe gruppen af aktivitetsparate borgere tættere på et job eller en uddannelse. Kontoret er blevet udvidet med otte nye medarbejdere, og der er udpeget tre teamkoordinatorer til at koordinere borgernes forløb på tværs af teams. Sagsbehandlere har desuden fået flere indsatser at vælge imellem, når de skal sammensætte borgernes forløb.

De tre teamkoordinatorer har været med til at udvikle de nye indsatser og skrue dem sammen med de eksisterende.

- Vi har fået mulighed for at tænke anledes og hente leverandører ind udefra. Et eksempel er et 4-ugers jobsøgningsforløb, som bliver kørt af et hold af militærfolk. Vi starter også et afklaringsforløb op i samarbejde med IBC. Det er

begge indsatser, som andre jobcentre har gode erfaringer med, fortæller Camilla Bahr, der er teamkoordinator for ungeindsatsen for 18-30-årige.

Borgere over 30 år hører under Dorthe Thornsens team.

- Jeg tror, vi kommer til at bruge forløbene mere nu, hvor vi har været involveret i at udvælge dem. Det gode er også, at vi kan tilbyde borgerne de samme forløb, selv om de hører under forskellige teams. Det giver større fleksibilitet. En borger, som er lige i starten af 30'erne, kan godt have brug for samme tilbud som en sidst i 20'erne, forklarer hun.

Teamkoordinatorerne har også fået større mulighed for at følge borgerne på tværs af teams.

- Som noget nyt har vi tovholdere, der holder øje med de enkelte forløb og følger, hvor borgerne er i systemet, forklarer Camilla Bahr.

Færre sager

Anne-Katrine Edemann er teamkoordinator for teamet Visitation, Job og Ud-

dannelse, som tager over, når de to andre teams vurderer, at borgerne er jobparate. Hendes team skal sikre, at borgerne rent faktisk kommer videre og ikke falder tilbage til gruppen af aktivitetsparate.

- Det er positivt, at vi er blevet opnormeret med nye medarbejdere. Det betyder, at sagsbehandlere har fået færre sager hver, og at vi har mere tid til den enkelte borger og bedre mulighed for opfølgning, forklarer hun.

Alle tre teamkoordinatorer synes, det er interessant at være en del af KIK-projektet.

- Det har været både travlt og spændende, og vi er blevet inddraget hele vejen. Det er fedt at være med til at følge tingene til dørs, siger Camilla Bahr.

- Det er godt, at projektet kører flere år, så får vi tid til at se tingene virke og justere undervejs, supplerer Anne-Katrine Edemann.

- Det bedste er, at vi har fået en helhedsorienteret sagsbehandling i forhold til borgerne, og at man nu investerer i kontanthjælpsmodtagerne. Det er kanon, slår Dorthe Thomson fast.

Frivillighedskoordinator Tine Hasselris Munksgaard og virksomhedskonsulent Bjarke Eberhard Nielsen hjælper flygtninge til at få fodfæste i det danske samfund gennem foreningsliv og job.
Foto: Karin Riggelsen

Job og fritid hænger sammen

Jobcentret har skræddersyet en særlig KIK-indsats, der skal hjælpe flygtninge fra kontanthjælp til job. Vejen til job går bl.a. via det danske foreningsliv.

Af Dorthe Lindahl

Det er sin sag at finde et job i et fremmed land, som man er kommet til som flygtning. Derfor sætter jobcentret ind med en særlig indsats, som skal hjælpe flygtninge videre fra kontanthjælp til et job på det danske arbejdsmarked. Indsatsen starter, når flygtningene har fået opholdstilladelse og gennemført danskundervisning.

Den ene del af indsatsen er direkte målrettet arbejdsmarkedet. Her afdækker man, hvilke kompetencer de nye borgere har og forsøger at matche dem med virksomheder, der mangler arbejdskraft.

Målet er, at 50% bliver selvforsørgende inden udløbet af den 3-årige integrationsperiode.

Foreninger er en vej til integration

Den anden del af indsatsen handler om at introducere flygtningene til det danske

samfund gennem foreningslivet. Jo bedre flygtningene kender lokalsamfundet, jo større er muligheden for at lykkes i et job på en dansk arbejdsplads, lyder filosofien.

- Foreningslivet er en god vej til at blive integreret i et lokalsamfund. Når man er ny i Danmark, kan det opleves som lidt farligt at gå til en jobsamtale på en dansk arbejdsplads. Men det er ikke farligt at gå til fodbold sammen med danskere i en fodboldklub, forklarer Tine Hasselris Munksgaard.

Hun er frivillighedskoordinator i kontoret Job og Integration og bl.a. i gang med at finde foreninger, der vil være med til at danne netværk for flygtninge, der kommer til Aabenraa Kommune.

Vil gerne forsørge sig selv

Indsatsen kan ikke direkte måles på, hvor mange flygtninge, der kommer i job. Værdien er en anden, forklarer Tine Hasselris Munksgaard:

- Helt grundlæggende sker integrationen ikke i vores regi. Den sker ude på villavejen, i opgangen, på arbejdspladserne og i fritidsaktiviteterne. Den sker, når vi inviterer hinanden med i vores

hverdag, og nogle gange skal der lige en hjælpende hånd med til at få brudt isen.

Hendes kollega Bjarke Eberhard Nielsen, der er virksomhedskonsulent, forbereder flygtningene på at få et job på en dansk arbejdsplads. Han hjælper bl.a. med cv og ansøgninger, med forberedelse til jobsamtalen, og hvad man taler om til en jobsamtale i Danmark.

- Borgerne skal kende værdierne på en dansk arbejdsplads, og lykkes vi med at matche flygtninge og virksomheder rigtigt, er jeg sikker på, at indsatsen bliver en succes. Min oplevelse er, at flygtningene rigtig gerne vil arbejde og forsørge sig selv, fortæller han.

Flygtningene starter som oftest i et praktikforløb, og målet er, at det skal blive til et ordinært job.

- Vi skal hjælpe borgerne med at få alt det ud af praktikken, som de kan. Det kan være et job eller en flot udtalelse, der kan bane vejen til et job på en anden arbejdsplads, forklarer Bjarke Eberhard Nielsen.

Arbejdsulykker kan forebygges

Det er sjældent, medarbejderne i Børnehuset Lille Kolstrup og på Posekær kommer ud for arbejdsulykker. Begge arbejdspladser gør en systematisk indsats for at forebygge både de fysiske og psykiske arbejds-skader.

Af Dorthe Lindahl

Når man arbejder med børn med fysiske og psykiske handicaps, er der risiko for at blive ramt af arbejdsskader. De fysiske skader kan f.eks. opstå, når børnene skal forflyttes, eller hvis børnene gennem deres adfærd gør noget uventet. Arbejdet kan også have følgevirkninger for det psykiske arbejdsmiljø.

Det er netop børn med fysiske og psykiske handicaps, der er målgruppen for de to institutioner Posekær og Børnehuset Lille Kolstrup, der tilsammen udgør Børnehandicapområdet. Posekær er et døgntilbud, mens Børnehuset Lille Kolstrup er både børnehave og aflastning.

Ulykker er sjældne

På begge arbejdspladser arbejder man systematisk med at indberette og følge op, når der en sjælden gang imellem sker en ulykke, eller hvis ulykken er lige ved at ske.

- Medarbejderne er flittige til at lave en APV, hvis der sker noget, og så følger vi op på sagen i arbejdsmiljøgruppen og sætter en handling i gang, fortæller afdelingsleder på Posekær Per Hansen, som sammen med to arbejdsmiljørepræsentanter udgør arbejdsmiljøgruppen.

De fysiske skader opstår typisk, hvis en medarbejder forløfter sig, når et barn skal flyttes. Eller måske får medarbejderne noget ned over sig under et løft.

- Vi har heldigvis mange hjælpemidler, der aflaster medarbejderne med løft, og vi har uddannet forflytningsvejledere blandt vores fysioterapeuter, som holder kurser og holder fokus på at ændre vaner og bruge hjælpemidler, forklarer Karen Jakobsen.

God organisering af arbejdsmiljøarbejdet og ledelsens opbakning er det vigtigste, når arbejdspladsen vil arbejde målrettet med at forebygge arbejdsulykker, mener Karen Jakobsen og Per Hansen. De er afdelingsledere i hhv. Børnehuset Lille Kolstrup og på Posekær. Foto: Karin Riggelsen

De to ledere har gode erfaringer med projekter, der skal forbygge fysiske og psykiske skader. Et eksempel er et projekt, der skulle forebygge vold og trusler om vold. Børnehandicapområdet søgte og fik penge fra Forebyggelsesfonden til projektet.

For de to ledere er organisering af arbejdsmiljøarbejdet og opbakning fra ledelsen det vigtigste sted at starte, når man vil skabe et godt arbejdsmiljø.

- Medarbejderne skal vide, hvad man gør, hvis der sker noget. Men vi skal også have input fra praksis for at kunne gøre noget ved problemerne. Så det er vigtigt at arbejde med at skabe en kultur, hvor medarbejderne siger til, hvis der er problemer, fortæller Per Hansen.

Fakta

Arbejdsulykker er et indsatsområde i Strategiplan for MED og arbejdsmiljø 2016-2017.

En arbejdsulykke er en pludseligt opstået og uventet hændelse, der medfører en akut personskade som konsekvens af risici i udførelsen af arbejdet.

I tre år er det samlede antal af arbejdsulykker steget i Aabenraa Kommune. I 2014 blev der i alt anmeldt 604 arbejdsulykker. Det er en stigning i forhold til 2012 og 2013, hvor der blev anmeldt henholdsvis 591 og 487 ulykker.

Indsatsen skal styrke forebyggelse af arbejdsulykker gennem brug af APV og ved at bruge nærved-ulykker og arbejdsulykker som læring for at forebygge ulykker.

Arbejdsgiveren har pligt til at anmelde alle ulykker. Aabenraa Kommunes arbejdspladser skal anmelde skaderne i systemet C3.

Viola Fredskilde indvier løbebåndet med en gåtur.
Foto: Poul F. Skøtt

Når farmor er fit for fight

Træning er en del af dagligdagen i Rise Parken. Plejehjemmet indviede sit nye fitnessrum i februar, og samtidig blev en konkurrence sat i gang for beboere og personale.

Af Rie Nielsen

Tramp i pedalerne og sved på panden. Det er nok ikke alle, der forbinder den slags med et plejehjem. Men det er lige præcis, hvad man kan opleve på plejehjemmet Rise Parken, der har indrettet et fitnessrum.

- Det giver liv, og man kommer til at grine. Og når man først griner, så er alle i gang, og alle kan være med. Det er ikke nødvendigt, at man er bevægelig, for der skal ikke så meget til, før det er træning. Demente og folk med nedsat funktions-evne kan også f.eks. kaste med en bold eller trille med en powerhoop, forklarer plejehjemmets leder Else Iseling.

Fitnessrummet blev indviet 1. februar, og der var fuldt besat ved alle rummets maskiner. Viola Fredskilde fik sig først en gåtur på løbebåndet, bagefter kunne hun sidde og betragte de andre.

- Jeg synes, det er fint, men det er ikke det hele, jeg tør prøve. Jeg tror ikke, jeg vil prøve cyklen. Men jeg nyder at sidde og kigge, smiler hun.

En anden beboer, Else Pedersen, tog sig til gengæld en rigtig lang cykeltur, og bagefter indviede hun romaskinen med lange seje tag.

- Jeg er vant til det. Jeg har selv trænet ældre og handicappede i svømmehallen, fortæller hun.

Og træning er vigtig. Også når man kommer op i en høj alder, forklarer plejehjemslederen.

- Selv om det ikke er så meget, man gør, og det ikke varer i så lang tid, er træning alligevel med til at øge muskelkraften og balancen. Så det er en meningsfyldt aktivitet. Og når træningen sker i fitnessrummet, skaber den fællesskab, pointerer Else Iseling.

Flest smileyer

Indvielsen var også startskuddet til konkurrencen "Sjov med motion". Alle plejehjemmets beboere, ansatte og dagcenterbrugere er delt op i seks træningshold. Hver gang én på holdet træner i 10 minutter, må man hænge en smiley i sit holds farve på en gren i rummet. Det hold, der har flest smileys på grenen hver måned, kåres som månedens vinder. Når året er omme, kåres også årets vinderhold.

Personalet har lov til at træne sammen med beboerne i arbejdstiden, og de må

benytte rummet alene før og efter arbejde.

- Pårørende må også gerne træne, men kun sammen med plejehjemmets beboere. Jo mere rummet bliver brugt, desto bedre, forklarer administrativ medarbejder Lillian Jessen, der stod for at få folk trommet sammen til indvielsen bl.a. ved at kontakte pressen og beboerbladet og lægge en invitation på Social & Sundheds Dialognet.

- Fitnessrummet er god reklame for Rise Parken. Der er vist ikke mange andre plejehjem, der har sådan et, smiller Lillian Jessen.

At det er god reklame er Else Iseling enig i. Hun mener, fitnessrummet gør plejehjemmet endnu mere attraktivt.

Fakta

Maskinerne i fitnessrummet er: Romaskine, løbebånd, benpres, cross, hånd- og bencykel, motionscykel, armtræning og powerhoops (en slags hoolahop-ringe).

Der er ca. 120 ansatte og 84 beboere i Rise Parken.

Cafeen byder velkommen

Cafeen i Møllemærsk er klar til at tage imod nye gæster. Fra venstre hjemmevejlederne Rita Beck Siig og June Hougaard, cafémedarbejderne Hanne Frandsen, Niclas Andersen og Anja Agertoft og kok Gitte Pregaard Christensen.
Foto: Karin Riggelsen

Bostedet Møllemærsk i Aabenraa er et mangfoldigt og rummeligt hus, som gerne inviterer gæster indenfor. Samlingspunktet er cafeen, hvor der er plads til alle med eller uden handicaps – også bag disken og i køkkenet.

Af Dorthe Lindahl

Der fulgte en café med, da Bo & Aktivitet for et par år siden flyttede ind i bygningen på hjørnet af Møllemærsk og Skibbroen/Kystvej i Aabenraa. I dag er cafeen et samlingssted for husets beboere og gæster og arbejdsplads for fem borgere, der selv lever med handicaps.

De fem cafémedarbejdere er i gode hænder hos en kok, og husets hjemmevejledere støtter og vejleder dem i løbet af arbejdsdagen.

- Vi vil gerne have, at vejledning og ernæring går op i en højere enhed. Medarbejderne lærer, hvordan man agerer og betjener gæsterne i cafeen med de udfordringer, den enkelte har. For den enkelte medarbejder giver det en stor livslæring, forklarer afdelingsleder Linda Graversen.

For hjemmevejlederne gælder det om at skabe en ramme, hvor der er fokus på medarbejdernes udvikling.

- Vores ypperste opgave er at være

forud for medarbejderne i køkkenet, så de får en succes. I alle vores handlinger forsøger vi at tænke elementerne sundhed, mestring og fællesskab ind. Det er det, der udgør vores kerneopgave, fortæller hjemmevejleder June Hougaard.

Det er også vigtigt, at caféen drives som enhver anden café, forklarer hendes kollega Rita Beck Siig:

- Vi vil gerne give oplevelsen af, at det er en rigtig café, og alle medarbejdere bærer uniform, så gæsterne kan se, hvem der arbejder i cafeen. Man kan se på medarbejderne, at uniformen er med til at give en stolthed ved arbejdet.

Åbent for alle

Der er god plads til husets beboere og gæster i cafeen, og også et par kortklubber for ældre borgere og en nørkleklub, der strikker og laver andet håndarbejde, er blandt de faste gæster.

- Alle er velkomne til at benytte cafeen og komme ind og købe frokost eller en kop kaffe. Det gælder også andre af kommunens arbejdspladser, som f.eks. kan benytte vores mødelokaler efter aftale, fortæller June Hougaard.

Mødelokalerne bliver allerede brugt af pårørende, foreninger, klubber og organisationer med relation til stedet.

Dagens ret: Italiensk minestrone

Duften breder sig i køkkenet i cafeen på Møllemærsk, hvor aftenens varme ret, italiensk minestrone, simrer på komfuret. I køkkenet denne eftermiddag er Anja Agertoft, Hanne Frandsen og Niclas Andersen. Det er også dem, der står for salget, når kunderne rykker ind kl. 18.

- Vi laver god, solid og ernæringsrigtig mad, og der er altid noget grønt til, fortæller kokken Gitte Pregaard Christensen, der styrer slagets gang i køkkenet.

Hver uge går det på skift blandt medarbejderne, hvem der laver hvad. Anja Agertoft er på den varme mad:

- Det er godt at arbejde her i køkkenet. Jeg har altid haft lyst til at arbejde i køkkenet, fortæller hun.

I cafeen får man altid hjemmebagt brød, og det står Hanne Frandsen for i denne uge. Hun er også glad for sit job:

- Det er sjovt at passe kassen, og vi er ligestillede. Og så er folk glade for maden.

Opvasken klarer Niclas Andersen med hjælp fra opvaskemaskinen:

- Det tager kun ét minut for maskinen, og så er opvasken færdig, forklarer han.

Forebyg arbejdsskader med sundhedsordningen

Vidste du, at I som arbejdsplads har mulighed for at øge sundheden på arbejdet og forebygge arbejdsskader?

Gennem Aabenraa Kommunes sundhedsordning kan din leder og/eller arbejdsmiljørepræsentant booke flere forskellige slags forebyggende tiltag:

- Holdtræning på arbejdspladsen
- Ergonomi på arbejdspladsen
- Individuel ergonomisk vejledning

Træningen skal bl.a. være med til at stabilisere muskler omkring nakke, skulder, ryg og lænd for at opnå bedst mulig kropsholdning og styrke. Træningen kan også være konditions- og styrketræning af hele kroppen. Begge dele kan være med til at modvirke arbejdsskader.

De ergonomiske tilbud handler om arbejdspladsens indretning, og hvordan vi bruger kroppen som medspiller på arbejdet.

Læs mere om sundhedsordningen på Medarbejderportalen/arbejdsmiljø/sundhedsordning eller kontakt Hanne Ehlers i HR på hge@aabenraa.dk.

Medarbejderfesten holdes i 2017

I 2017 er det 10 år siden, den nye Aabenraa Kommune blev dannet. HMU har drøftet, hvordan dette kan markeres. Her er man enige om at ændre medarbejderfesten til en jubilæumsfest.

Egentlig skulle medarbejderfesten være afholdt i år, men det giver rigtig god mening at vente ét år for at markere den første runde fødselsdag for kommunen.

HMU har nedsat en arbejdsgruppe, der skal forberede jubilæumsfesten. HR står for det praktiske i forbindelse med gennemførelsen.

Jubilæer

Jubilæer april - juni 2016

25 års jubilæum

Bente Skøtt Christiansen

Leder af digital formidling,
Aabenraa Bibliotek
01.04.1991

Alice Muusmann Rindom

Specialist, Lokalcenter Bov
01.04.1991

Nancy Winter

Husassistent, Lundsberg Produktion
01.05.1991

Gitte Hvid Nissen

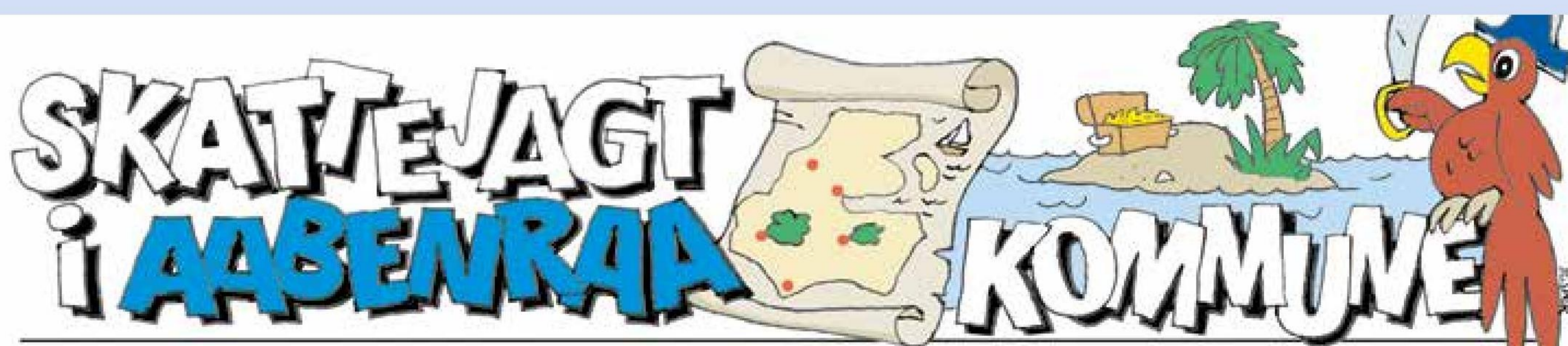
Sygeplejerske, Sygeplejen Bov
01.06.1991

Lone Fiil

Fritidskonsulent, Kultur, Plan & Fritid
14.06.1991

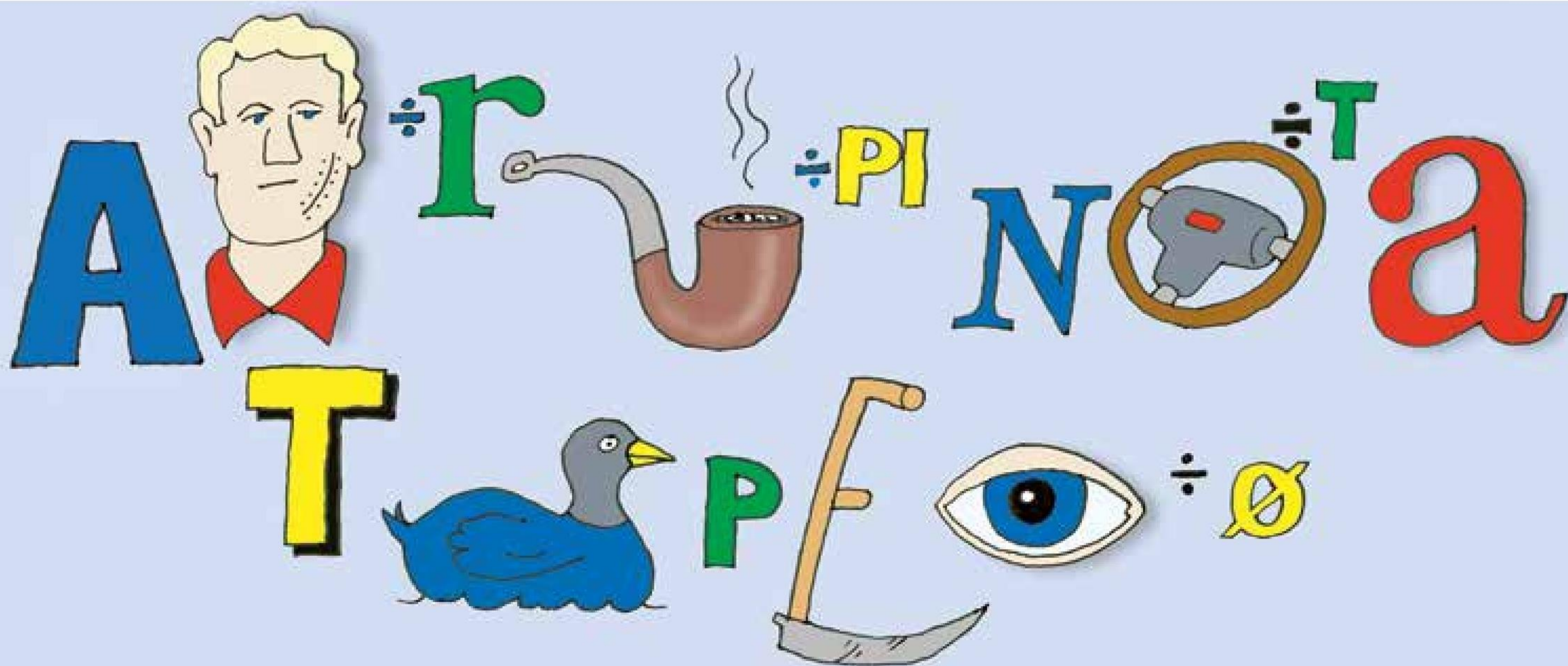
Helle Marie Hansen

Plejecenterleder, Plejecenter Nord
24.06.1991

Gæt navnet på en arbejdsplads i Aabenraa Kommune og vind en præmie. Du finder navnet ved at løse rebussen herunder. Vi trækker lod om to flasker rødvin blandt de rigtige løsninger. Send din løsning til Byrådssekretariatet på e-mail: kommunikation@aabenraa.dk senest 17. maj.

Illustration: Jesper Bo Bojesen

Her er lidt ekstra hjælp til at gætte navnet på arbejdspladsen: Vi arbejder på tre klinikker og hjælper med at bevare det sunde smil.

Vinder af quizen i Aabne linjer nr. 32

Redaktionen modtog 40 svar i rebuskonkurrencen i Aabne linjer nr. 32. Vi har trukket lod blandt svarene, og vinderen blev Frieda Olsen fra Ejendomsskattekontoret i Regnskabsafdelingen. Svaret var Vuggestuen Kernehuset.

Gaby Scheel Knudsen med sidste års julehjertesmykke. Igen i år kan skoleklasser være med til at designe smykket. Tilmelding til aktiviteten skal ske via skolernes-hjerteforalle.com. Foto: Poul F. Skøtt

uden at man holder noget af dets liv i sine hænder. Den dybere mening med projektet er det medmenneskelige. Børns ansvarfølelse over for andre er ikke så opdyrket i dag, som jeg mener, den burde være, påpeger Gaby Scheel Knudsen.

Formålet med "Skolernes-hjerte for alle" er også at give elever sjove, lærerige og kulturelle oplevelser, der er gratis for skolerne. Projekterne bliver tilrettelagt som tværfaglig undervisning, der kan indgå i skolernes årsplan, og de involverer fagene håndværk og design, dansk, kristendomskundskab, samfundsfag og billedkunst. Aktiviteten med at udvikle julehjertesmykket bliver en årlig begivenhed. Et andet projekt er "Projekt næstekærligheden".

- "Projekt næstekærligheden" laver jeg sammen med Center for Undervisningsmidler og Banegården i Aabenraa. Det munder ud i, at eleverne producerer egne billeder, som udstilles og på Banegården. Sidst holdt vi også auktion, og Lasse Petersen fra Aabenraa Antikvitetshandel var auktionarius. Det var en fantastisk oplevelse, der gav stedet liv, pointerer Gaby Scheel Knudsen.

Hun har allerede så gode erfaringer, at hun nu udvider og stifter navnet "Skolernes projektagent". Under dette fortsætter "Skolernes-hjerte for alle", og der tilføjes to nye overordnede projekter: "Skolernes-erhverv for alle" og "Skolernes-science og sundhed for alle".

- De to nye projekter skal jeg udvikle sammen med to forskellige samarbejdspartnere. Den ene har selv henvendt sig med erhvervs-ideen. Jeg oplever, at mine ideer spreder sig som ringe i vandet, og at ting virkelig kan lade sig gøre. Aabenraa er mulighedernes by!

Fakta

På skolernes-hjerteforalle.com er der overblik over aktiviteter, projekter og tilmeldinger. Alt undervisningsmateriale er gratis at downloade.

Foreningen "Et Hjerte for Alle" samler ind til julehjælp til trængte familier hvert år bl.a. ved at sælge et særligt julehjertesmykke.

Det næstekærlige hjerte

Lærer Gaby Scheel Knudsen er ildsjælen bag "Skolernes-hjerte for alle", hvorigennem elever fra Høje Kolstrup Skole sidste år udviklede årets Et Hjerte for Alle-smykke, som blev overrakt til selveste Dronning Margrethe.

Af Rie Nielsen

Kreativiteten er nem at få øje på i Gaby Scheel Knudsens arbejdsværelse. Hendes egne mandshøje malerier af danserinder står nærmest i stabler, og bøger og papirer gør indhug i pladsen på arbejdsbordet sammen med laptoppen.

Gaby Scheel Knudsen er lærer på Løjt Kirkeby Skole. Fritiden er også fyldt af hjertebørn. Ud over de tre, hun er mor til, er hjertebørnene projekter, der har børn som omdrejningspunkt. Et af dem er "Skolernes-hjerte for alle", som hun skabte for halvandet år siden, efter hun havde foreslået foreningen "Et Hjerte

for Alle", at et barn burde designe årets julehjertesmykke. Hun blev taget på ordet, og "Skolernes-hjerte for alle" blev en realitet.

Gaby Scheel Knudsen gennemførte smykkeprojektet med elever fra 5. klasse på Høje Kolstrup Skole. De udarbejdede deres forslag, og en smykke-designer udviklede det bedste forslag sammen med eleven. Processen fik en fornem afslutning, da det færdige hjertesmykke blev afsløret på Storetorv foran selveste Regentparret ved besøget i Aabenraa i september.

Symbol på kærlighed

Hjertet er et oplagt symbol, for næstekærlighed er omdrejningspunktet i projekt "Skolernes-hjerte for alle", som udover smykkeprojektet også har andre projekter under sig.

- "Skolernes-hjerte for alle" tager udgangspunkt i filosofien K.E. Løgstrups ord om, at ethvert menneske aldrig har med et andet menneske at gøre,